

РЕШЕТНЯК Н.Б., к.е.н., зав. каф. загальної економічної теорії, НТУ «ХПІ»

ЄГОРОВА Ю.В., к.е.н., доц. каф. економіки та бізнесу ХНУБА

«ІННОВАЦІЙНИЙ ЛІФТ» ЯК ІНСТРУМЕНТ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Події, що відбуваються останнім часом як в Україні так у всьому світі, пов'язані із пандемією Covid-19 і впровадженням обмежувальних заходів, стали перешкодою для розвитку підприємництва та негативно вплинули на господарську діяльність суб'єктів малого та середнього бізнесу. В таких умовах розробка нової стратегії розвитку, що орієнтується на інновації, постає як пріоритетний напрям наукових і практичних досліджень.

Величезний вплив НТП на економічні процеси сьогодні обумовлює необхідність інтеграції інноваційного та стратегічного управління, а кожен стратегічний план повинен включати завдання з впровадження інновацій у діяльність суб'єктів господарювання (нових методів управління, освоєння нових ринків, процесних технологій, продуктової інновації та ресурсів) [1, С.235].

Водночас кількість малих і середніх підприємств, які уклали угоди про співпрацю у сфері інноваційної діяльності з іншими підприємствами та установами протягом останніх років, становить лише 1,5% від їхньої загальної кількості, тоді як у середньому по ЄС - дорівнює 11,8%, а у деяких країнах-членах ЄС перевищує 20% [2, С.131].

Одним із ефективних інструментів стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу є запровадження системи «Інноваційного ліфта: від школи до Європи», сутність якої полягає у створенні всебічної (організаційної, фінансової, інформаційної, інституційної) підтримки підприємницьких здібностей та ініціатив в межах відповідних інноваційних структур (бізнес-студій, бізнес-інкубаторів, наукових парків, індустріальних

парків/європейських технопарків) на етапах - від генерування ідей до масового виробництва та виходу на ринки.

Етап генерування ідей передбачає створення закладами вищої освіти (самостійно або у кооперації з підприємствами та підприємцями регіону) на базі середніх шкіл і ліцеїв мережі бізнес-студій з метою формування у учнів навичок креативного та підприємницького мислення.

Наступний етап - створення на базі закладів вищої освіти бізнес-інкубаторів, що передбачає надання здобувачам вищої освіти допомоги у запуску власного інноваційного бізнесу.

Третій етап «ліфта» передбачає створення на базі наукових установ/закладів вищої освіти наукових парків, орієнтованих на комерціалізацію інновацій. Наукові парки надають підтримку у пошуку потенціальних інвесторів (бізнес-янголів, венчурних фірм, краудфандінг), просування інновацій на ринок та залучення споживачів).

Четвертий етап - розширення діяльності стартапів - можливий у двох варіантах. Перший передбачає прискорений розвиток інноваційного бізнесу у середовищі індустриальних парків України. Другий варіант орієнтований на європейський ринок і передбачає перебування вітчизняних підприємств у технопарках країн-членів ЄС.

Сьогодні запровадження системи «Інноваційний ліфт» може розглядатися як один із ефективних інструментів стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу в Україні, комерціалізації наукових ідей від школи до промисловості та поширення нових видів діяльності.

Список літератури:

1. Україна в європейському науково-освітньому та інноваційному просторі: концепція адаптації та інтеграції в умовах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: навч.- наук. видання / С.В.Іванов, В.І.Ляшенко, І.Ю.Підорицева та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2019. 312 с.;

2. Інституціональна модель інноваційної економіки: колективна монографія / за ред. В.І.Ляшенка, О.В.Прокопенка, В.А.Омельяненко. НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2019. 327 с.

Бібліографія: Решетняк, Н.Б., Єгорова, Ю.В. «Інноваційний ліфт» як інструмент стимулювання розвитку малого та середнього бізнесу в Україні / **Н.Б. Решетняк, Ю.В. Єгорова** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2021 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. Т. 1 : Труді XVIII-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2021» 7-9 грудня 2021 р. – 2021. С. 6-7